

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 532020227
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:532020227.1

Uznesenie

Okresný súd Čadca vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ L. I., E.. XX. XX. XXXX, J. I. A. Č., J. Č. I. XXX XX F., Y., D.. K. XXXX/X, Č. X., X/ L. I.W., E.. XX. X. XXXX, J. I. A. Č., J. Č. I. XXX XX F., Y., D.. K. XXXX/X, Č. X., X/ B. I., E.. XX. X. XXXX, J. I. A. Č., J. Č. I. XXX XX F., Y.Á., D.. K. XXXX/X, Č. X., X/ I. I., E.. X. XX. XXXX, J. I. A. Č., J. Č. I. XXX XX F., Y., D.. K. XXXX/X, Č. X., detí rodičov: matky O. I., E.. XX. X. XXXX, J. I. XXX XX Č., A. XXXX/XX, J. Č. I. XXX XX F., Y.C., D.. K. XXXX/X, Č. X. a otca Y. I., E.. XX. XX. XXXX, J. I. A. XXX/XX, F., Č. X., J. Č. I. XXX XX F., Y., D.. K. XXXX/X, Č. X. o návrhu navrhovateľky W. D., E.. XX. XX. XXXX, I. A. Č.. XXXX/XX, XXX XX Č. o nariadenie neodkladného opatrenia o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti rodičov a o návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti rodičov takto

rozhodol:

I. Súd vyhlasuje, že n e m á právomoc konať o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu navrhovateľky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého L. I.W., E.. XX. XX. XXXX, maloletého L. I., E.. XX. X. XXXX, malotej B. I., E.. XX. X. XXXX a malotej I.C. I., E.. X. XX. XXXX.

II. Súd konanie o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu navrhovateľky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého L. I., E.. XX. XX. XXXX, maloletého L. I., E.. XX. X. XXXX, malotej B. I., E.. XX. X. XXXX a malotej I. I.F., E.. X. XX. XXXX z a s t a v u j e .

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 15. 6. 2020, sa navrhovateľka domáha zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej navrhovateľkou u maloletých detí a ich zverenie do osobnej starostlivosti rodičov na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 10 P 16/2011-61 zo dňa 12. 10. 2011 boli maloleté deti zverené navrhovateľke do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka maloletých detí nastúpila na výkon trestu odňatia slobody a otec nebol schopný sa o deti postarať, preto navrhovateľku požiadal, aby mu pri starostlivosti pomohla. O maloleté deti sa navrhovateľka riadne starala, avšak matka po prepustení z výkonu trestu si požiadala o zverenie maloletých detí späť do jej starostlivosti. Bolo jej neodkladným opatrením vyhovievané, ale opäť bola vzatá do výkonu trestu, teda deti navrhovateľke ostali v starostlivosti znova. Matka počas výkonu trestu s deťmi udržiavala kontakt telefonicky, zaujímal sa o deti, pýtala sa, ako sa majú, či je všetko v poriadku. Navrhovateľka matku informovala, že má problémy s už nebohcou Y., že ju neposlúcha, kradne, mala intímny pomer s priateľom z J., s ktorým chcela žiť. Otec maloletých detí chodieval za deťmi pravidelne, taktiež jemu navrhovateľka hovorila o problémoch, ktoré mala s už nebohcou Y.. Otec navrhovateľke na to odpovedal, že pokiaľ má Y. rada svojho priateľa, nech to nechá tak a príde matka, nech si to rieši. Dňa 3. 4. 2020 došlo ku tragédii, kde maloletá Y. zomrela spolu so svojim priateľom. Matka aj otec začali za smrť ich dcéry viniť navrhovateľku, že to spôsobila navrhovateľka z dôvodu, že nezobrala Y.

aj s priateľom ku nej, aby tam spolu žili. Navrhovateľka to odmietla, pretože má jednoizbový byt, kde žije s druhom a 4 maloletými deťmi. Táto tragédia u navrhovateľky spôsobila zhoršenie zdravotného stavu. Lieči sa na psychiatrii, ťažko to znáša a tiež jej druh je na tom po zdravotnej stránke zle. Mal mozgovú príhodu. Rodičia navrhovateľku obviňujú i o tom, že maloletú Y. predávala, kradla peniaze pre ňu, údajne sa maloletá Y. sťažovala otcovi. Samozrejme sú to výmysly. Navrhovateľka sa snažila deťom zabezpečovať riadnu starostlivosť a tiež aj dochádzku do školy. Mala záujem maloletej Y. pomôcť, išla s ňou, aby sa zaevidovala na ÚPSVR ako uchádzač o zamestnanie, pomohla jej vybaviť občiansky preukaz a chcela, aby riadne žila a zaradila sa do života. Dňa 5. 6. 2020 sa matka vrátila z výkonu trestu odňatia slobody, odpykala si celý trest, nie je už ani v podmienke a navrhovateľka na ich požiadanie deti odviezla do Č. X.. Maloleté deti chceli ísť bývať ku rodičom a navrhovateľka po všetkých týchto obvineniach zo strany rodičov nemá záujem už deťom zabezpečovať riadnu starostlivosť, a to ani v budúcnosti. Matka spolu s manželom a deťmi bývajú v 2 + 1 byte v Č. X., ktorý je kompletne zariadený, maloleté deti tam majú vytvorené dobré podmienky. Otec maloletých detí je na invalidnom dôchodku, poberá dôchodok vo výške 10 000,-- Kč a 13 000,-- Kč, ktoré poberá ako opatrovateľské na seba, takže majú pre deti dostatok financií na zabezpečenie ich výživy a potrieb pre deti. Rodičia sa chcú o deti starať a chcú, aby bola náhradná osobná starostlivosť zrušená. Navrhovateľka žiada, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi, nakoľko im od 5. 6. 2020 riadnu starostlivosť nezabezpečuje a vzhľadom na svoj zlý zdravotný stav ani nechce, sú rodičia, ktorí nech sa o svoje deti postarajú.

2. Navrhovateľka spolu s návrhom vo veci samej na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým rovnako navrhla náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi zrušiť a deti zveriť do osobnej starostlivosti rodičov. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí navrhovateľka podala z rovnakých dôvodov ako návrh vo veci samej.

3. Rozsudkom Okresného súdu, č. k. 10 P 16/2011-61 zo dňa 12. 10. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19. 11. 2011, boli maloleté deti L. I., L. I., B. I., I. I. spolu s v tom čase maloletou Y. I. zverené do náhradnej starostlivosti navrhovateľky. Matka bola zaviazaná prispievať na každé z detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého L. sumou vo výške 40,-- € mesačne, na výživu maloletého L. sumou vo výške 35,-- € mesačne, na výživu maloletej B. I. sumou vo výške 35,-- € mesačne a na výživu maloletej I. I. sumou vo výške 30,-- € mesačne.

4. Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 4P 48/2015-110 zo dňa 12. 4. 2018 bol návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti s právoplatnosťou dňa 1. 6. 2018 zamietnutý. Podľa odôvodnenia súd nemal preukázané, že dôvod, pre ktorý bola nariadená náhradná osobná starostlivosť, pominul. Súd mal preukázané, že ku dňu jeho rozhodovania bola matka maloletých detí vo výkone trestu odňatia slobody, teda nemohla z tohto dôvodu preukázateľne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, ako žiadala v podanom návrhu. Súd nemal preukázanú ku dňu svojho rozhodovania ani schopnosť otca postarať sa o deti.

5. Podľa čl. 1 ods. 1 písm. b/ nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Podľa čl. 8 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 ods. 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa čl. 17 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 CSP ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Jednou z procesných podmienok, na ktorú súd musí prihliadať v každom štádiu konania, je existencia jeho právomoci vo veci konať. Nedostatok právomoci je nedostatkom neodstrániteľným a nevyhnutne vedie k zastaveniu konania v zmysle vyššie citovaného § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 9 CSP.

7. V súdenom prípade sa každé z maloletých detí, voči ktorým sa navrhovateľka domáha návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj návrhom vo veci samej zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti, nachádza ku dňu začatia tohto konania (t. j. ku dňu, kedy navrhovateľka súdu doručila svoje návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj vo veci samej) mimo územia Slovenskej republiky. Všetky maloleté deti sa podľa obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj návrhu vo veci samej nachádzajú na území Č. X., kam navrhovateľka maloleté deti na žiadosť rodičov detí dňa 5. 6. 2020 odvieďa. Súd preto z týchto dôvodov, keďže ku dňu začatia daného súdneho konania sa maloleté deti na území Slovenskej republiky nenachádzajú, ale sa nachádzajú na území Č. X., skúmal svoju právomoc na konanie.

8. Rozhodujúcim pre posúdenie právomoci na konanie v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 je obvyklý pobyt dieťaťa v čase začatia konania, resp. v prípade únosu dieťaťa obvyklý pobyt dieťaťa bezprostredne pred únosom. Definíciu obvyklého pobytu dieťaťa citované nariadenie neobsahuje. V zmysle judikatúry Súdného dvora musí byť obvyklý pobyt dieťaťa určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa v členskom štáte musia byť zohľadnené aj ďalšie faktory, z ktorých je možné vyvodit' záver, že pobyt dieťaťa nemá v tomto členskom štáte iba dočasný, resp. príležitostný charakter, ale naopak zachytáva určitú mieru začlenenia sa do rodinného a sociálneho prostredia. Pre posúdenie „obvyklého pobytu dieťaťa“ je vždy rozhodujúcim reálny pobyt s úmyslom trvalejšie sa na určitom danom mieste zdržiavať.

9. Súd preto za účelom posúdenia svojej právomoci na konanie skúmal obvyklý pobyt maloletých detí. Ako už bolo uvedené vyššie, maloleté deti sa podľa obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia i návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti ku dňu začatia tohto konania už na území Slovenskej republiky nenachádzajú, ale od 5. 6. 2020 sa nachádzajú u rodičov v Č. X., kde ich navrhovateľka na žiadosť rodičov odvieďa. Obaja rodičia detí v Č. X. žijú. Majú tam zabezpečené bývanie. Otec má v Č. X. aj trvalý pobyt a v spoločnej domácnosti s otcom detí po vykonaní trestu odňatia slobody býva aj matka detí. Z uvedených skutočností možno podľa názoru súdu vyvodit' záver o úmysle rodičov detí žiť i naďalej na území Č. X.. Tiež podľa obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj návrhu vo veci samej rodičia tým, že navrhovateľku požiadali, aby im deti do Č. X. priviedla, prejavili vôľu, aby maloleté deti s nimi žili a zároveň maloleté deti tým, že chceli ísť bývať ku rodičom, prejavili vôľu žiť s rodičmi. Z týchto skutkových tvrdení obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj v návrhu vo veci samej a tam opísaného správania sa rodičov a maloletých detí je zrejmé, že prítomnosť maloletých detí u ich rodičov nie je iba dočasného, príležitostného charakteru, ale pobyt detí u rodičov má charakter už určitého začlenenia sa do sociálneho a rodinného prostredia ich rodičov, keď tak rodičia, ako aj deti zhodne podľa oboch návrhov chcú byť spolu. Z uvedených dôvodov súd preto dospel k záveru, že nemá právomoc konať o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia a návrhu vo veci samej o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, a preto v súlade s čl. 17 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 vyhlásil, že nemá právomoc na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na zrušenie náhradnej osobnej

starostlivosti a o návrhu vo veci samej na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí. Zároveň vzhľadom k tomu, že nedostatok právomoci predstavuje neodstrániteľnú prekážku konania brániacu ďalšiemu pokračovaniu v konaní, súd v súlade s vyššie citovaným § 161 ods. 2 v spojení s § 9 CSP konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia i návrhu vo veci samej o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti zastavil.

10. Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v potrebnom počte vyhotovení. (§ 357 písm. a) a písm. m) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(1) Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

(2) Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku).